

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1707

av Carl Schlyter (MP)

Strategisk konsekvensanalys av CETA och TTIP

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en strategisk miljökonsekvensanalys av CETA och TTIP och tillkännager detta för regeringen.

Bakgrund

Under året genomförs fortsatta förhandlingar kring TTIP (Transatlantic Trade Investment and Partnership agreement) som är ett mycket omfattande investerings- och handelsavtal mellan USA och EU. Ett motsvarande avtal med Kanada är redan förhandlat och genomgår nu rättslig granskning och eventuellt även justeringar vad gäller investeringsskydd. Ambitionen i dessa avtal är betydligt större än traditionella investeringsavtal som oftast är 8–30 sidor långa, avtalet med Kanada är drygt 1 600 sidor med mycket noggranna genomgångar av vilka former av regelsamverkan som avses. För första gången finns dessutom marknadstillträden beskrivna som negativlistor, d v s att allt är per definition öppet för konkurrens om inte ett undantag i förväg definieras i en lista. Detta skiljer sig från tidigare avtal där man istället specifikt anger vad som är öppet för konkurrens och om någon ny sektor eller tjänst tillkommer som aldrig funnits förut finns det en möjlighet att reglera den eller avreglera den efter statens eget önskemål.

Dessa avtal kan förväntas få betydligt större effekter, både positiva och negativa, än tidigare avtal. Ömsesidigt erkännande av standarder, särskilda möjligheter för företag att påverka genomförandet av lagstiftning, möjligheter att ifrågasätta den andra partens regler m.m.

Förslaget

Inom EU finns krav på att man vid större investeringsprojekt skall göra strategiska miljökonsekvensbedömningar för att avgöra om förändringen är bättre eller sämre för miljö än t ex ett noll-alternativ eller varför andra möjliga lösningar inte är lämpligare. Dessa nya investeringsavtal riskerar att få omfattande effekter på många områden som t.ex. livsmedel, bekämpningsmedel, bilar, elektronik och även på beslutsprocedurer och hur myndigheter ska samverka. Det vore därför viktigt att göra en strategisk miljökonsekvensanalys även av dessa avtal.

Sverige borde därför generellt på eget bevåg som en del av beslutsunderlaget till riksdag och regering kräva att lämpliga myndigheter genomför en strategisk miljökonsekvensbedömning av denna typ av avtal. Eftersom det inte finns ett specifikt företag ansvarigt för denna är det lämpligaste att det offentliga utför analysen.

Carl Schlyter (MP)